

POST-HBO OPLEIDING *INTEGRATIVE MEDICINE*

Deze post-HBO opleiding is uniek in Nederland en leidt op tot *Integrative* zorgprofessional. *Integrative Medicine*¹ geeft onder andere *tools* om Positieve Gezondheid in te vullen.

Nieuwe visie op zorg

Integrative Medicine is een nieuwe visie op zorg. Uitgangspunt is dat de wisselwerking tussen lichaam en geest wordt erkend en betrokken wordt bij preventie en herstel van ziekte.

Binnen *Integrative Medicine*:

- ligt de nadruk niet op ziekte en bestrijding van symptomen, maar op gezondheid en welbevinden
- wordt de zorgvrager actief bij de behandeling betrokken in zowel preventieve zin als bij herstel van ziekte (leefstijlveranderingen)
- is er aandacht voor fysieke, emotionele, mentale en spirituele aspecten van de zorgvrager
- worden regulier gebruikte methoden geïntegreerd met *evidence based* complementaire technieken

Positieve Gezondheid en *Integrative Medicine*

Wat is positieve gezondheid?

“Het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, sociale en emotionele uitdagingen van het leven”(Huber et al, 2011, zie voor uitgebreide toelichting bijlage 1).

De grootste overeenkomst tussen Positieve Gezondheid en *Integrative Medicine* is de paradigmaverschuiving, waarbij breder wordt gekeken en gedacht over gezondheid. In de therapeutische relatie stelt de zorgverlener de cliënt centraal en kijkt men naar de gehele mens (holistische benadering). Er is aandacht voor preventie en leefstijlinterventies met als focus het versterken van gezondheid en veerkracht.

Het grootste verschil is dat Positieve Gezondheid meer is ontwikkeld vanuit het perspectief van de cliënt, terwijl *Integrative Medicine* is ontwikkeld vanuit het zorgdomein en het

¹*Integrative Medicine* is niet in Nederland ontstaan. In juli 1999 werd het *Consortium of Academic Health Centers for Integrative Medicine (CAHCIM)* opgericht met als doel het verspreiden van de principes en de praktijk van *Integrative Medicine* binnen academische instituten wereldwijd. Intussen hebben zich al meer dan 50 academische instituten uit de VS en Canada bij het Consortium aangesloten, waaronder toonaangevende universiteiten als *Yale, Harvard, Stanford* en *Duke*. Zij implementeren *Integrative Medicine* in hun patiëntenzorg, opleidingen en onderzoek. In de VS is er een “School of Nursing” verbonden aan de Universiteit van Minnesota die opleidt tot *Integrative Nurse*.

perspectief van de zorgverlener. Daarom gaat *Integrative Medicine* ook in op *evidence-based* complementaire interventies en het belang van een helende omgeving.

Integrative Medicine biedt dé praktische invulling van Positieve Gezondheid binnen het zorgdomein.

De opleiding

De opleiding is 2-jarig en bestaat uit 12 cursusdagen per collegejaar (vrijdags van 13.00 - 18.30 uur).

Locatie: Amsterdam, Oostelijk Havengebied, uitstekend bereikbaar met auto en openbaar vervoer.

Module 1: september 2018 tot juni 2019

In deze module wordt de nieuwe visie op zorg geïntroduceerd, zowel vanuit de literatuur als vanuit de “ervaring”. De invulling van Positieve Gezondheid binnen het zorgdomein staat hierbij centraal.

Er wordt een bewustwordingsproces in gang gezet dat leidt tot een andere (bredere) manier van denken. Daarnaast wordt geleerd hoe de juiste wetenschappelijke bronnen te vinden om de eigen deskundigheid en ontwikkelingen op het gebied van *Integrative Medicine* en Positieve Gezondheid op peil te houden.

Module 2: september 2019 tot juni 2020

In de vervolgmodule krijgt de cursist uit een breed aanbod van vaardigheden aangeleerd om vanuit de visie op *Integrative Medicine* te komen tot de “beste”behandeling voor de individuele zorgvrager. Deze vaardigheden zijn gestoeld op *evidence-based practice* en omvatten complementaire en alternatieve methoden (CAM).

Beroepsprofiel *Integrative* zorgprofessional

- **Voorlichting en preventie**

Een *Integrative* zorgprofessional heeft inzicht in de gehele lichamelijke, psychologische en sociaal-culturele context van de zorgvrager en kan op basis van dit inzicht leefstijladviezen geven waardoor herstel sneller verloopt en klachten verminderen c.q. worden voorkomen.

- **Interventie**

Een *Integrative* zorgprofessional heeft een brede kennis van *evidence-based practice* complementaire interventies die veilig en effectief zijn voor de gezondheid en kan deze in de beroepspraktijk toepassen, om te komen tot de beste² behandeling.

- **Coördinatie**

² De minst invasieve, minst toxische evidence-based methode, die tevens kosteneffectief is.

Een *Integrative* zorgprofessional kan de functie van coördinator CAM/IM³ binnen een zorginstelling vervullen.

- **Toepassing innovaties**

Een *Integrative* zorgprofessional kan Positieve Gezondheid toepassen in de zorg.

Module 1: 2018- 2019

(Conceptrooster, data onder voorbehoud)

Week	Datum	Lesnr.	Onderwerp
38	21 sept	1	Introductie <i>Integrative medicine</i> en Positieve Gezondheid; met o.a. aandacht voor het belang van wetenschappelijk onderzoek, evidence- versus practice-based etc.
41	12 okt	2	
44	02 nov	3	Wisselwerking tussen lichaam en geest: verschillende mind-bodytechnieken, o.a. geleide visualisaties, psychosynthese, lichaamswerk, meditatie, mindfulness
47	23 nov	4	
50	14 dec	5	
2	11 jan	6	Sociaal culturele aspecten, met aandacht voor o.a. systeemopstellingen en alle andere systemen van gezondheidsbenadering (o.a. Homeopathie, Ayurveda, Basisbioregulatiesysteem etc.)
5	08 feb	7	
10	08 mrt	8	Preventie en leefstijlinterventies met aandacht voor de rol van voeding, beweging, stress, motiverende gesprekstechnieken etc.
13	05 apr	9	
16	26 apr	10	
21	24 mei	11	Therapeutische interventies, verklaringsmodellen en overzicht therapeutische interventies binnen <i>Integrative Medicine</i> , introductie casuïstiek.
25	21 juni	12	Toets, bespreking portfolio en evaluatie module 1

Herkansing module 1 in overleg

Lestijden: vrijdag 13.00 - 18.30 uur, incl. 2x 15 minuten koffie/theepauze

³ CAM: complementaire en alternatieve interventies. IM: *Integrativemedicine*, een nieuwe visie op zorg.

Module 2: 2019-2020

(Conceptrooster, data onder voorbehoud)

Week	Datum	Lesnr.	Onderwerp
38	13 sept	1	Bio-energetische interventies o.a. biofieldtherapies, bio-resonantietherapie, EMDR en hypnose
41	04 okt	2	
44	25 okt	3	
47	15 nov	4	Bio-mechanische interventies o.a. massage, acupressuur, voet- en handreflexologie, shiatsu etc.
50	06 dec	5	
2	03 jan	6	Biochemische interventies o.a. supplementen
5	24 jan	7	Psychosomatische therapieën o.a. hartcoherentie, yoga, mindfulness, ademhalingstechnieken
10	21 feb	8	
13	08 mrt	9	Vervolg psychosomatische therapieën
17	5 apr	10	De zorgverlener als coach; casuïstiek: interventies bij stress, angst, pijn, chronische ziekten etc.
21	10 mei	11	Samenwerking tussen hulpverleners, met aandacht voor regulier versus complementair
25	21 jun	12	Theorie- en praktijktoets, evaluatie module 2

Herkansing module 2 in overleg

Lestijden: vrijdag 13.00 - 18.30 uur, incl. 2x 15 minuten koffie/theepauze

Accreditatie

De opleiding is geaccrediteerd voor de ADAP (240 studiepunten) en de V&VN (120 studiepunten).

Studiekosten

De kosten van de gehele opleiding (module 1 en 2) bedragen €2500,-. Dit bedrag is inclusief examens en diploma, exclusief verplichte literatuur (ca. €150,-).

De mogelijkheid bestaat om het bedrag in 4 termijnen te voldoen.

Studiebelasting

Elke module omvat 60 contacturen (12 lesdagen van netto 5 lesuren) en 60 zelfstudieuren, inclusief toetsing en portfolio.

Het totaal aantal SBU's (studiebelastinguren) bedraagt 240 uur.

Toelatingseisen

Om toegelaten te worden tot de opleiding is een afgeronde bachelorfysiotherapie, oefentherapie Cesar of Mensendieck, verpleegkunde⁴, of andere HBO-opleiding in de zorg verplicht.

Aanmelding

Aanmelding vindt plaats door het invullen van het aanvraagformulier op de website www.stibig.nl/onderwijs.

⁴of een HBO waardige opleiding (bv. inservice-opleiding verpleegkunde A, of via aanvullende cursussen en praktijkervaring (EVC), dit ter beoordeling van de onderwijscoördinator).

Bijlage 1: wat is positieve gezondheid (zie ook www.iph.nl/)

Positieve Gezondheid is de uitwerking in 6 dimensies (zie Spinnenweb) van de nieuwe definitie van gezondheid. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

Hoe werkt het

Mensen kunnen met het Spinnenweb (zie hieronder) in kaart brengen hoe zij zelf hun gezondheid ervaren. Voel je je bijvoorbeeld tevreden, gelukkig of juist eenzaam? Lukt het je om de dagelijkse dingen te doen, zoals het huishouden? Beleef je nog plezier aan hobby's of bezigheden?

Hulpverleners en hun patiënten kunnen met die uitkomsten een heel ander gesprek voeren. Wat is voor ú echt belangrijk? Wat zou u willen veranderen?

Hulpverleners bedenken samen met de patiënten wie (of wat) in de omgeving kan helpen om de situatie te verbeteren. De verschillende mogelijkheden maken de hulpverleners voor de patiënt zichtbaar en vindbaar.

Spinnenweb

